

INDIVIDUÁLNÍ PROGRAMY ZLEPŠENÍ ZDRAVÍ, VYUŽÍVAJÍCÍ VIDEOPOČÍTAČOVÉ PSYCHODIAGNOSTICKÉ METODY V PEDAGOGICKÉM PROCESU

Maria S. GONCHARENKO, A. N. TYMCHENKO

Abstrakt: *Práce je zaměřena na praktické využití metody videopočítačové psychoanalýzy podle Anuašviliho. Byly vybrány dvě skupiny studentů, jejichž studijní směr se dosti značně liší a pomocí uvedené metody bylo zjištěno, že je dostatečně citlivá a umožňuje spolehlivě určit mentální typ člověka a tím najít specifický přístup k jeho výchově.*

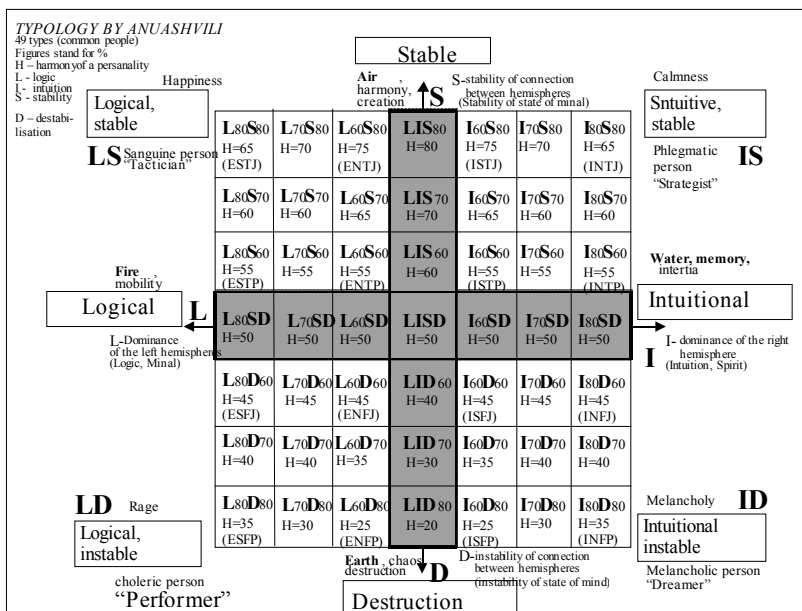
Klíčová slova: *spiritualita, videopočítačová analýza, mentální typy, mozková činnost, valeologie*

Přirozenost člověka je determinována univerzálními hodnotami – absolutními principy, vytvářejícími celkovou morálku. Ta je součástí harmonické osobnosti, jestliže se ona či on chovají podle těchto principů. Povaha osobnosti se odráží v těchto absolutních principech a projeví se obvykle podvědomě.

Spiritualita (duchovnost) osobnosti je zdrojem pro její aktivitu, podmínky rozvoje a bohatství myšlenkového světa. Určuje skutky a činy osobnosti a její či jeho způsob života obecně. Vědci určili souvislost interakce mezi hladinou rozvoje spirituality osobnosti a duševním, sociálním a fyzickým zdravím. Problém poměru odhadu těchto složek zdraví zůstává dodnes nejasný a vyžaduje nový přístup k řešení.

Jednou z takových nových metod je metoda videopočítačové psychodiagnózy podle Anuašviliho, založená na principu podprahového vnímání informace. Obraz osobnosti tak můžeme získat pomocí analýzy její (jeho) tváře, mentálního typu, mentální kondice a aktivity určité mozkové hemisféry.

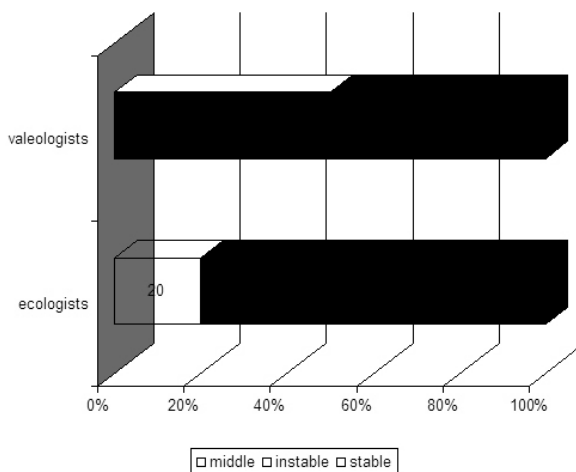
Celkem bylo podle uvedené metody vybráno 49 mentálních typů (obr.1). Metoda je prakticky ověřována na Katedře valeologie Univerzity V.N. Karazina v Charkově.

Obr. 1. Typologie podle Anušviliho.

V praxi byla provedena analýza mentálních typů 20 studentů Katedry filozofie (valeologie) a Katedry ekologie Univerzity V.N. Karazina v Charkově a to pomocí metody videopočítačové diagnostiky.

Ve skupině valeologů převládá střední mentální typ (50 % případů) a zastoupení mentálního, resp. stabilního typu činilo 20 %, resp. 30 % (obr.2). Ve skupině ekologů byly zjištěny jako převládající nestabilní a stabilní typy (každý 40 %) a zbytek, tj. 20 % činil střední mentální typ.

Obr.2. Srovnávací analýza mentálních typů skupin ekologů a valeologů.

40 % studentů valeologie náleží ke střednímu stabilnímu typu, 20 % k logickému stabilnímu typu, 20 % k intuitivnímu stabilnímu typu a 10 % odpovídá logickému a intuitivnímu nestabilnímu typu.

Ve skupině studentů ekologie bylo zjištěno 30 % studentů intuitivně nestabilního typu, 30 % intuitivně stabilního typu, 10 % logického stabilního typu, 10 % nestabilního typu (bez převahy) a 20 % středního stabilního typu.

Analýza mezihemisférické asymetrie svědčí o převaze logického myšlení (mezihemisférická asymetrie levé mozkové hemisféry) v 50 % případů, představivost (mezihemisférická asymetrie pravé mozkové hemisféry) ve 40 % případů bez ohledu na specializaci studentů. V 10 % případů nebyla odhalena žádná zjevná převaha mezihemisférické asymetrie.

Ve skupině ekologů pozorujeme výrazný počet studentů (40 %) nestabilního mentálního typu, inklinující k manifestaci nestability v mentálním stavu, riskantnímu a deviantnímu chování a v souladu s tím k nižšímu stupni uvědomění si jejich skutků, což vede k poklesu spirituálního zdraví osobnosti. Tedy souvislost spirituálního zdraví jako vrchol „health pyramidy“, obecně akceptovaný ve valeologických studiích způsobuje změny v sociálním, mentálním a fyzickém zdraví osobnosti. Tedy závěry programu individuálního samovýchového rozvoje osobnosti, který je aktivně uváděn do praxe mezi studenty Charkovské státní univerzity jsou následující:

- 1) aktivizace práce, směřující k rozvoji osobnosti,
- 2) vytvoření spirituálně – morální kultury,
- 3) harmonizace emocionální oblasti osobnosti,
- 4) základy hygieny a formování návyků zdravého životního stylu,
- 5) rozšíření znalostí o rozvoji tělesné výchovy a formování dovedností a jejich využití,
- 6) valeologické základy kultury stravování,
- 7) kultura rodinných vztahů, těsně korelující se socializací osobnosti.

Tedy možnost zavedení videopočítačové diagnózy podle Anuašviliho do praxe vysokých škol umožňuje určit mentální typ studenta, modifikovat prostředek individuálního přístupu k osobnosti studenta a k individuálnímu zdraví zdokonalujícímu programu, směřujícímu k harmonizaci osobnosti a jejímu či jeho zdraví.

THE INDIVIDUAL PROGRAMMES OF THE HEALTH IMPROVEMENT USING THE METHOD OF VIDEO-COMPUTER PSYCHODIAGNOSIS IN THE PEDAGOGICAL PROCESS

Abstract: Our work deals with practical utilization of the video - computer psychoanalysis according to Anuašvili. Two groups of students with different study – orientation were chosen and according to method mentioned was concluded that the method is sufficiently sensitive and enables reliably determine mental type of the person and in this way find specific access to to her/his education.

Keywords: spirituality, video – computer analysis, mental types, cerebral activity, valeology.